

CHRISTIAN ANDERSEN

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

POVEȘTILE LUI

ANDERSEN

1819-1822 - locuiește în Copenhagen

1822-1828 - locuiește în Roskilde

1828 - obține o bursă la Lycéeul din Paris

1829 - debutează ca scriitor de teatru - "Măduvă din Asia"

1830 - "prințul" în Paris

1831 - primele cărți scrise în sârbă și apărute în Copenhaga de Ludwik Rude; apără articolul jurnalistului elvețian

1832-1834 - călătorie în Italia și Austria; în Parigi începe să cunoască pe viitorul Napoléon Bonaparte

1835-1836 - publică primul său roman, "Imprudența", și prima sa colecție de povestiri pentru copii

1835-1841 - publică măști și colțuri de bucurie pentru copii

CUPRINS

CRĂIASA ZĂPEZII	7
Prima poveste: Care descrie o oglindă și cioburile ei.....	7
A doua poveste: Un băiețel și o fetiță	8
A treia poveste: Grădina cu flori a vrăjitoarei.....	16
A patra poveste: Prințul și prințesa.....	25
A cincea poveste: Mica hoată.....	32
A șasea poveste: Femeia laponă și femeia finlandeză.....	38
A șaptea poveste: Despre palatul Crăiesei Zăpezii și ce s-a mai întâmplat acolo	41
CUFĂRUL ZBURĂTOR.....	48
DEGETICA	57
FETIȚA CU CHIBRITURILE	72
FLORILE MICUȚEI IDA	77
FLUTURELE	87
GHIOCELUL	90
HAINELE CELE NOI ALE ÎMPĂRATULUI	95
LEBEDELE	102
MICA SIRENĂ.....	121
OMUL DE ZĂPADA	149
PASAREA PHOENIX.....	155
POVESTEUA NEI MAME.....	157
PRINȚESA ȘI BOBUL DE MAZĂRE	163
PRIVIGHETOAREA	165
PURICELE ȘI PROFESORUL	178
RĂTUȘCA CEA URÂTĂ.....	183
SOLDĂȚELUL DE PLUMB	196
TOVARAŞI DE DRUM	202

CRĂIASA ZĂPEZII

Prima poveste, care descrie o oglindă și cioburile ei

Trebuie să ne întoarcem la începutul acestei povești, pentru că, atunci când vom ajunge la sfârșitul ei, vom ști mai multe decât știm acum; și anume, despre un drăcușor răutăcios care era unul dintre cei mai răi, pentru că era cu adevărat un demon.

Într-o bună zi, se puse voios pe treabă și meșteri o oglindă care avea puterea ca tot ceea ce se oglindea în ea bun și frumos să devină mic și urât, în timp ce tot ceea ce era mic și urât să devină mare și mai urât ca niciodată. Priveliștile cele mai frumoase arătau ca spanacul fierăt, iar oamenii arătau hidroși și fără corp, părând că stau în cap. Înfățișarea lor era strâmbă, pentru că nimeni să nu îi poată recunoaște, iar un singur pistru dacă aveau pe față, părea că se răspândește pe întreg nasul și gura lor. Era foarte distractiv pentru drăcușor. Dacă un gând nevinovat trecea prin capul cuiva, acesta era răstălmăcit de oglindă; și cât mai râdea drăcușorul atunci de născocirea lui cea vicleană.

Toți cei care mergeau la școala lui – pentru că el avea și o școală – povestea despre minunățiile pe care le văzuseră acolo, spunând că, pentru întâia oară, oamenii și tot ceea ce era pe pământ se puteau vedea aşa cum arătau ei cu adevărat. Mergeau cu oglinda peste tot, până când nu mai rămăsese nicio bucătă de pământ și niciun om care să nu se fi privit în oglinda cea strâmbă. Zburără cu ea chiar până sus în ceruri, ca să vadă îngerii, dar, cu cât zburără mai sus, cu atât oglinda devinea mai alunecoasă, cu greu putând fi ținută, până când, într-un sfârșit, aluneca din

mâinile lor, căzu pe pământ și se sparse în milioane de bucăți. Oglinda aduse acum mai multă nefericire ca niciodată, pentru că multe din bucătelele căzute nu erau mai mari decât un grăunte de nisip și se răspândiseră peste întreaga lume, peste fiecare țară.

Când unul din acești mici atomi ajunse în ochii unui om, rămase acolo fără ca omul să simtă ceva, iar din acel moment el vedea totul strâmb, sau numai partea rea a lucrurilor, deoarece chiar și cea mai mică bucătică avea aceeași putere pe care o avu-se oglinda atunci când era întreagă. O bucătică din ea ajunsese chiar și în inima unora, iar acest lucru era îngrozitor, pentru că inima lor deveni rece ca o bucată de gheăță. Câteva bucăți erau atât de mari încât puteau fi folosite și ca geamuri la fereastră; ar fi fost un lucru trist să ne vedem prietenii prin ele. Din altele se făcură ochelari, fiind îngrozitor pentru aceia care îi purtau, căci nu mai puteau vedea nimic cu adevărat. Când văzu toate asta, drăcușorul cel rău se scutură de râs pentru poznele pe care le făcuse. În aer încă mai pluteau câteva bucătele de oglindă, iar acum veți vedea ce s-a întâmplat cu una dintre ele.

A doua poveste: Un băiețel și o fetiță

Într-un mare oraș, cu multe case și oameni, nu oricine putea să aibă o grădină, cei mai mulți fiind nevoiți să se mulțumească doar cu câteva ghivece cu flori. Într-unul din aceste orașe mari trăiau doi copii sărmani care aveau o grădină un picuț mai mare decât câteva ghivece cu flori. Ei nu erau frați, dar se iubeau aproape la fel de mult, ca și când ar fi fost. Părinții lor locuiau în podul a două case învecinate, cu acoperișurile apropiate și cu jgheabul de apă aflat între ele. Fiecare casă avea o mică

fereastră, în aşa fel încât oricine putea trece peste jgheab, de la o fereastră la cealaltă. Fiecare familie avea câte o lădiță mare de lemn, în care cultiva ierburi aromate și în fiecare lădiță creștea frumos o mică tufă de trandafiri. Într-o bună zi, părinții se hotărâră să mute cele două lădițe de lemn peste jgheabul de apă, încât trandafirii ajunseseră să se atingă de la un geam la altul și arătau ca două straturi de flori.

Florile de săngele-voinicului se ofiliseră peste lădițe, iar trandafirii aruncaseră lungi ramuri care se cățărau în jurul ferestrelor și aproape că se înmănușeau ca un arc triumfal de frunze și flori. Lădițele erau situate foarte sus, iar copiii știau că nu au voie să se cătere pe ele fără permisiune, dar totuși de multe ori li se dădea voie să iasă afară și să se așeze sub tufa de trandafiri pe micile lor scăunele și să se joace în liniște. În timpul iernii, toate aceste mici bucurii se sfârșiră, pentru că ferestrele erau câteodată foarte înghețate. Dar ei încălzeau bănuți de aramă pe sobă și îi puneau, aşa calzi, pe geamul înghețat; curând, se forma un mic orificiu rotund, prin care puteau să vadă, iar ochii blânzi și strălucitori ai băiețelului și ai fetiței străluceau cum se priveau unul pe altul. Ei se numeau Kay și Gerda. În timpul verii, pentru a se întâlni, era de ajuns o singură săritură de la o fereastră la cealaltă, dar iarna trebuiau să urce și să coboare scările lungi și să iasă afară în zăpadă.

— Privește cum roiesc albinele! spuse bunica lui Kay, într-o zi, pe când afară ningea.

— Oare ele au regină? întrebă băiețelul, pentru că el știa că albinele adevărate au și o regină a lor.

— Sigur că au! spuse bunica. Regina zboară acolo unde roiul este mai des. Ea este cea mai mare dintre toate și niciodată nu rămâne pe pământ, ci zboară în sus către norii negri. Adeseori, în timpul nopții, ea zboară peste străzile orașului și privește înă-

untru pe ferestre, iar atunci apa îngheată pe geamuri în frumoa-se forme care seamănă cu niște flori sau castele.

— Da, le-am văzut, răspunseră cei doi copii, convinși că într-adevăr le văzuseră.

— Poate, oare, Crăiasa Zăpezii să intre aici la noi? întrebă fetița.

— Numai să vină! spuse băiețelul. O voi pune pe sobă și se va topi de îndată.

Bunica îl mângâie pe cap și își continuă povestile. Într-o seară, când micul Kay se afla acasă pe jumătate dezbrăcat, se cățără pe un scaun lângă fereastră și privi afară, prin micul orificiu. Afară cădeau câțiva fulgi de zăpadă, iar cel mai mare dintre toți coborî pe marginea uneia dintre lădițele cu flori. Fulgul de zăpadă se făcu tot mai mare și mai mare, până când deveni o femeie îmbrăcată într-o rochie de voal alb, care strălucea ca milioane de fulgi de zăpadă, puși unul lângă altul. Era blondă și frumoasă, dar părea de gheață... o gheață strălucitoare și lucie. Era plină de viață, iar ochii îi luceau ca stelele strălucitoare; dar ochii ei nu oglindeau nici pace, nici liniște. Ea se îndreptă către fereastră și își flutură mâna către băiat. Acesta înfricoșat, tășni de pe scaun; în acel moment i se păru că vede o pasare mare zburând în apropierea ferestrei. În ziua următoare, gheața se topi și foarte curând sosi primăvara. Soarele strălucea; frunzele verzi, proaspete, explodau pe crengi; rândunicile își înjghebau cuiburile; ferestrele se deschideau larg, iar copiii stăteau iarăși în grădina de pe acoperiș, sus, deasupra tuturor. Cât de frumos înfloriseră trandafirii în această vară. Fetița învățase chiar un cântec despre ei și, cu trandafirii lor în gând, îl cântă băiatului, iar acesta i se alătură:

„Florile când înfloriră,
Copiii se bucurără,
Iară îngerii, de sus din ceruri,

Al lor suflet îl vegheareă.

Apoi, micuții se prinseră de mâna și sărutără trandafirii, priviră către soarele strălucitor și i se adresară ca și cum ar fi fost acolo chiar Iisus, copilul. Acelea au fost minunatele zile de vară. Cât de frumos și proaspăt era afară, prin tufa de trandafiri care păreau că nu se vor mai opri din înflorit. Într-o zi, Kay și Gerda răsfoiau o carte plină cu poze de animale și păsări și, chiar în momentul în care ceasul din turnul bisericii bătea ora douăsprezece, Kay spuse:

– Oh, ceva mi-a atins inima!

Iar imediat după aceea:

– Mi-a intrat ceva în ochi.

Fetița își puse brațele în jurul gâtului băiatului și se uită în ochii lui, dar nu văzu nimic.

– Cred că nu mai e nimic, spuse el.

Dar totuși nu dispăruse; era una din acele fărâmițe de oglindă – oglinda cea magică, de care am vorbit – sticla urâcioasă care făcea ca tot ceea ce era frumos și bun să pară mic și urât și tot ceea ce era rău să devină bun, iar fiecare greșeală să fie văzută în deplinătatea ei. Sărmanul, micul Kay primise și el o fărâmă micuță în inima lui, care se transformă curând într-o bucată de gheată. El nu mai simți apoi nicio durere, dar sticla era încă acolo.

– De ce plângi? spuse el în cele din urmă. Plânsul te face urâtă. Acum mă simt bine. Oh, uită-te! strigă deodată. Trandafirul acesta este mâncat de viermi, iar acesta este încovoiat. De altfel, ei sunt urâți, ca și lădița în care stau, apoi lovi cu piciorul lădițele și smulse afară cei doi trandafiri.

– Kay, ce faci? strigă fetița; iar acesta când văzu cât de speriată era, smulse un alt trandafir și sări afară pe geam, departe de micuța Gerda.

Când ea aduse cartea cu poze, el spuse:

